

ทัศนคติและพฤติกรรมการท่องเที่ยว ความสนใจและแนวโน้มการท่องเที่ยว
เชิงสุขภาพและศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
ในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา

**The Travel Attitudes and Behavior Travel Interests and Trends
Wellness Aspects and Potential of Health Tourism in
Designation Extra Areas of Pattaya city**

ประภาพร ร้อยพรมมา,
เกรียงศักดิ์ เขียวมั่ง และ มียอง ซอ

มหาวิทยาลัยบูรพา

**Prapaporn Roipromma,
Kriangsak Khiaomang and Miyong Seo**
Burapha University, Thailand
Corresponding Author, Email: 61810015@go.buu.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยว ความสนใจและแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พัทยา 2) เพื่อเสนอแนะแนวทางการออกแบบการบริการหรือการจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พัทยา งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีกลุ่มตัวอย่างการวิจัยได้แก่นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติในพื้นที่พัทยา โดยใช้วิธีการสุ่มโดยบังเอิญ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 100 คน และชาวต่างชาติจำนวน 100 คน เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ผลการวิจัยพบว่าด้านพฤติกรรม ความสนใจ และศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พัทยาของนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ให้ความสนใจ ในด้านนวดแผนไทย มากที่สุด นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติส่วนใหญ่ ให้ความสนใจในด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวอื่นๆ มากที่สุด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติของนักท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยมีทัศนคติต่อศักยภาพด้านความพร้อมในการพัฒนาทุกด้าน โดยมีผลการประเมินในระดับมาก แต่ในมุมมองของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีการประเมินด้านศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทำวิจัยมาสร้างเครื่องมือต้นแบบนวัตกรรมด้านบริการ เพื่อเสนอแนะแนวทางการออกแบบการบริการหรือการจัดการด้านการท่องเที่ยว

* วันที่รับบทความ : 4 เมษายน 2567; วันที่แก้ไขบทความ 25 เมษายน 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 27 เมษายน 2567

Received: April 4 2024; Revised: April 25 2024; Accepted: April 27 2024

เชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยาให้ตอบโจทย์กับความต้องการของนักท่องเที่ยวและนำไปใช้เป็นต้นแบบเชิงพาณิชย์กับธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และยกระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมในระดับสากลต่อไป

คำสำคัญ : ทักษะคน; พฤติกรรมการท่องเที่ยว; การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ; พื้นที่พิเศษพัทยา

Abstract

This research aims to: 1) investigate the behaviors, interests, and trends of wellness tourism and its potential in the Pattaya area, and 2) propose recommendations for designing services or managing health tourism in Pattaya. This research adopts a quantitative approach, employing a randomized sampling method to gather data from both Thai and international tourists in the Pattaya area. The study sample consists of 100 Thai tourists and 100 international tourists. Data collection tools include questionnaires, and statistical analysis methods such as percentages, means, and standard deviations are utilized. Findings reveal that the majority of Thai tourists are primarily interested in Thai massage, while foreign tourists show a higher interest in wellness tourism activities linked to other forms of tourism. The analysis of tourists' perceptions indicates that Thai tourists generally perceive the potential for development across various aspects, with assessments being predominantly high. However, from the perspective of foreign tourists, evaluations of potential are at a moderate level. Based on these research findings, innovative service prototypes are developed to meet the needs of tourists, serving as commercial models for wellness tourism businesses. Furthermore, this contributes to elevating industry standards internationally moving forward.

Keywords: Attitude; Tourist Behavior; Wellness Tourism; Designated Areas for Pattaya City

บทนำ

กลุ่มเป้าหมายหลักในแผนการเดินทางเพื่อการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวคือ “การพัฒนาการท่องเที่ยวระดับโลกรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและกลุ่มเชิงสุขภาพ” คือกลุ่ม เป้าหมายหลักในแผนปฏิบัติการการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก พื้นที่พัทยาสดหีบ และ ระยอง ในพื้นที่ EEC มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องแนวโน้มอัตราการเติบโตในเชิงเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น จำนวนชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ EEC ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากแผนการปฏิบัติการการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้กล่าวถึงการยกระดับคุณภาพการท่องเที่ยวในพื้นที่ EEC สู่ระดับนานาชาติ โดยมีสโลแกนว่า “จุดหมายที่ผสมผสานระหว่างธุรกิจและการพักผ่อน” เป็นเป้าหมายการเดินทางเพื่อการทำธุรกิจ ประชุมหรือทำงานพร้อมกับการพักผ่อนและท่องเที่ยวกับครอบครัวไปในคราวเดียวกัน พัทยา เป็นหนึ่งในเป้าหมายด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ EEC ในฐานะเป็นเมืองท่องเที่ยวชั้นนำ การศูนย์ประชุมและศูนย์แสดงสินค้านานาชาติ และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ชื่นนำในอาเซียน เป็นเมืองท่องเที่ยวชายทะเลที่มีชีวิตชีวา ศูนย์การให้บริการด้านการแพทย์นานาชาติ (สำนักงานคณะกรรมการ

นโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, 2565) จากผลวิจัยของ สถาบันโกลบอลเวลเนส คาดการณ์ว่าในปี 2568 ธุรกิจเชิงสุขภาพทั่วโลกจะมีมูลค่าสูงขึ้นถึง 7 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายใหม่ (New S-Curve) ที่มีศักยภาพในการเสริมความแข็งแกร่งทางสังคมและเศรษฐกิจมีการคาดการณ์ว่ามูลค่าตลาดท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ของไทยในปี 2566 คาดว่าจะอยู่ที่ 3.1 แสนล้านบาท และอาจแตะระดับ 7.6 แสนล้านบาท ในปี 2570 ความต้องการของผู้บริโภคทั้งในประเทศและจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ ซึ่งมองหาการดูแลสุขภาพที่มีคุณภาพและมีราคาไม่แพง “การแพทย์ของไทยโดดเด่น โดยคู่แข่งของเราคือ สิงคโปร์ แต่ไทยค่าใช้จ่ายถูกกว่าและ ‘ความเป็นไทย’ (Thainess) ดีกว่า ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านการแพทย์เชิงสุขภาพ และเป็นที่ยอมรับในด้านการตรวจสุขภาพเชิงป้องกันที่ครบวงจรและการพักผ่อนเพื่อสุขภาพนอกจากนี้ ประเทศไทยยังติดอันดับจุดหมายปลายทางด้านการท่องเที่ยว จากชื่อเสียงของการแพทย์แผนไทยและตำรับยาสมุนไพร ทำให้ “การนวดแผนไทย” และ “การแพทย์แผนไทย” เป็นการรักษาที่มีชื่อเสียงและทั่วโลกให้ความสนใจ (กรุงเทพมหานคร, 2565)

เมือง “พัทยา” เป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทยมีชื่อเสียงระดับโลก มีพื้นที่ที่มีศักยภาพการลงทุนสูง เป็นเมืองที่มีกิจกรรม เทศกาลที่ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่หลากหลาย โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยว กีฬาและ นันทนาการ เป็นเมืองที่มีการวางพื้นฐานด้านแบบการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เป็นที่มีการวางพื้นฐานด้านระบบการสาธารณสุขมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งปฐมภูมิและทุติยภูมิ เป็นเมืองที่มีการปกครองในรูปแบบพิเศษที่มีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัวในการทำงาน มีพื้นที่เชื่อมโยงสามารถผสมผสานความหลากหลายทางเชื้อชาติ วัฒนธรรม ศาสนาได้อย่างลงตัว เป็นเมืองแห่งการประชุมและจัดสัมมนา Mice (Meetings, Incentive Travel, Conventions, Exhibitions) 1 ใน 5 แห่ง ของประเทศไทย จุดอ่อน (Weaknesses) “พัทยา” มีการกระจายรายได้และผลประโยชน์ยังไม่ทั่วถึงและเป็นธรรม ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเมือง ยังดำเนินการได้ไม่เต็มที่ ภาพลักษณ์ด้านลบของ “พัทยา” ถูกมองในด้านที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวกลางคืน แหล่งมั่วสุมทาง อบายมุข การประชาสัมพันธ์ และสร้างภาพลักษณ์ของเมืองพัทยายังไม่เน้นให้เกิดการตระหนักถึงคุณค่าของเมืองอย่างแท้จริง เพื่อเตรียมรองรับการเติบโตของเมืองที่กำลังจะเกิดขึ้นนโยบายเชิงรุกในการพัฒนาเมืองพัทยา จากแผนพัฒนาเมืองพัทยา (พ.ศ.2561-2565) กำหนดให้มีทิศทางการเข้าสู่เป้าหมายที่วิสัยทัศน์ เมืองพัทยา “มหานครศูนย์กลางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวระดับโลก ยั่งยืน และน่าอยู่สำหรับทุกคน” โดยมุ่งประเด็นการเสริมสร้างภาพลักษณ์เมืองพัทยาในฐานะแหล่งท่องเที่ยว สถานที่รองรับการจัด ประชุมสัมมนา ที่พักอาศัย ศูนย์กลางด้านการแพทย์ หรือแหล่งลงทุนระดับ World class

จากที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัย เล็งเห็นปัญหาในการพัฒนาเมือง พัฒนาภาพลักษณ์การท่องเที่ยวในฐานะเมือง “World Class City” ในรูปแบบใหม่ๆ ผ่านการศึกษาข้อมูลการท่องเที่ยวของเมืองพัทยาเชิงลึก โดยวิจัยนี้ได้มีการศึกษาข้อมูลในหลายมิติ แต่ในบทความวิจัยนี้จะกล่าวถึงประเด็นแรกในการศึกษาข้อมูลตั้งแต่ศึกษาด้านพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยว ความสนใจและแนวโน้มพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและ

ศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา เพื่อเสนอแนะแนวทางการออกแบบการบริการ หรือการจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยว ความสนใจและแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ขนาดของกลุ่มตัวอย่างการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มาจากการศึกษางานวิจัย ดังนี้

1. การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษพัทยา (สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ชัดเจนจึงใช้สูตรการคำนวณโดยใช้ตารางของยามาเน (Yamane, 1973) ขนาดตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่า $Z = 1.96$ ความคลาดเคลื่อน (e) 10% หากมีประชากรตั้งแต่ 20,000 คน ขึ้นไปจะได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 100 คน แบบประเมินที่ 5 และ 6 จึงใช้กลุ่มตัวอย่างในการประเมินเป็น นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 100 คนและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจำนวน 100 คน

1. การเก็บข้อมูลด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยว ความสนใจและแนวโน้มพฤติกรรมท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็น นักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยาหรือผู้ที่เคยมาท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษพัทยา อายุตั้งแต่ 20 - 65 ปี ขึ้นไป ไม่จำกัดเพศ โดยใช้วิธีการสุ่มโดยบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวนกลุ่มที่ใช้ในการเก็บข้อมูลประกอบด้วยนักท่องเที่ยวชาวไทย 100 คน และชาวต่างชาติจำนวน 100 คน โดยมีรายละเอียด คุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเข้าศึกษา (Inclusion criteria) และ เกณฑ์การคัดออกของกลุ่มตัวอย่าง) Exclusion criteria) ดังนี้

1. คุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเข้าศึกษา (Inclusion criteria) นักท่องเที่ยวชาวไทยเกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าร่วมการวิจัย (Inclusion criteria)

1. มีอายุไม่น้อยกว่า 20 ไม่จำกัดเพศ เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย สามารถอ่าน ฟัง เขียน ภาษาไทยได้
2. เป็นนักท่องเที่ยวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวหรือทำกิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวหรือกิจกรรมเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา
3. ไม่มีการเจ็บป่วยรุนแรงที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าร่วมการวิจัย
4. ยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

เกณฑ์การคัดออกของกลุ่มตัวอย่าง (Exclusion criteria)

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ไม่สามารถเสียสละ เวลาเข้าร่วมในการทำกิจกรรม /หรือตอบแบบสอบถาม ไม่ครบตามที่กำหนดไว้
2. การให้ความยินยอมโดยได้รับข้อมูล เป็นกระบวนการ (Informed Consent process) เริ่มต้นจากการ ติดต่อกันครั้งแรก (Initial contact) และกระบวนการต่อเนื่องไปตลอดระยะเวลาการศึกษาวิจัย ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ (Elements) ได้แก่
 - Information ให้ข้อมูลครบถ้วนไม่ปิดบัง
 - Comprehension ผู้รับข้อมูลมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ผู้ขอความยินยอมต้อง ตรวจสอบความเข้าใจ ของผู้ที่ได้รับเชิญให้เข้าร่วมเป็นอาสาสมัครในการวิจัย
 - Voluntariness ตัดสินใจโดยอิสระ เข้าร่วมการวิจัย/ถอนตัวออกจากการวิจัย โดยปราศจากการขู่บังคับ (Free of coercion) การชักจูงเกินเหตุ (Undue inducement) และแรงกดดัน (Unjustifiable pressure)

2. คุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเข้าศึกษา (Inclusion criteria) นักท่องเที่ยวต่างชาติเกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าร่วมการวิจัย (Inclusion criteria)

1. อายุไม่น้อยกว่า 20 ไม่จำกัดเพศ
2. นักท่องเที่ยวต่างชาติ สามารถอ่าน ฟัง เขียนภาษาอังกฤษได้
3. ไม่มีการเจ็บป่วยรุนแรงที่เป็นอุปสรรค ต่อการเข้าร่วมการวิจัย
4. ยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

เกณฑ์การคัดออกของกลุ่มตัวอย่าง (Exclusion criteria)

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างชาติอาศัยอยู่ในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา
2. นักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างชาติ ไม่สามารถเสียสละเวลาเข้าร่วมในการทำกิจกรรม /หรือตอบแบบสอบถามไม่ครบตามที่กำหนดไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม โดยการประเมินความสอดคล้อง (Index of consistency : IOC) จากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อพิจารณาด้านความสอดคล้องของเนื้อหา แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างข้างต้น

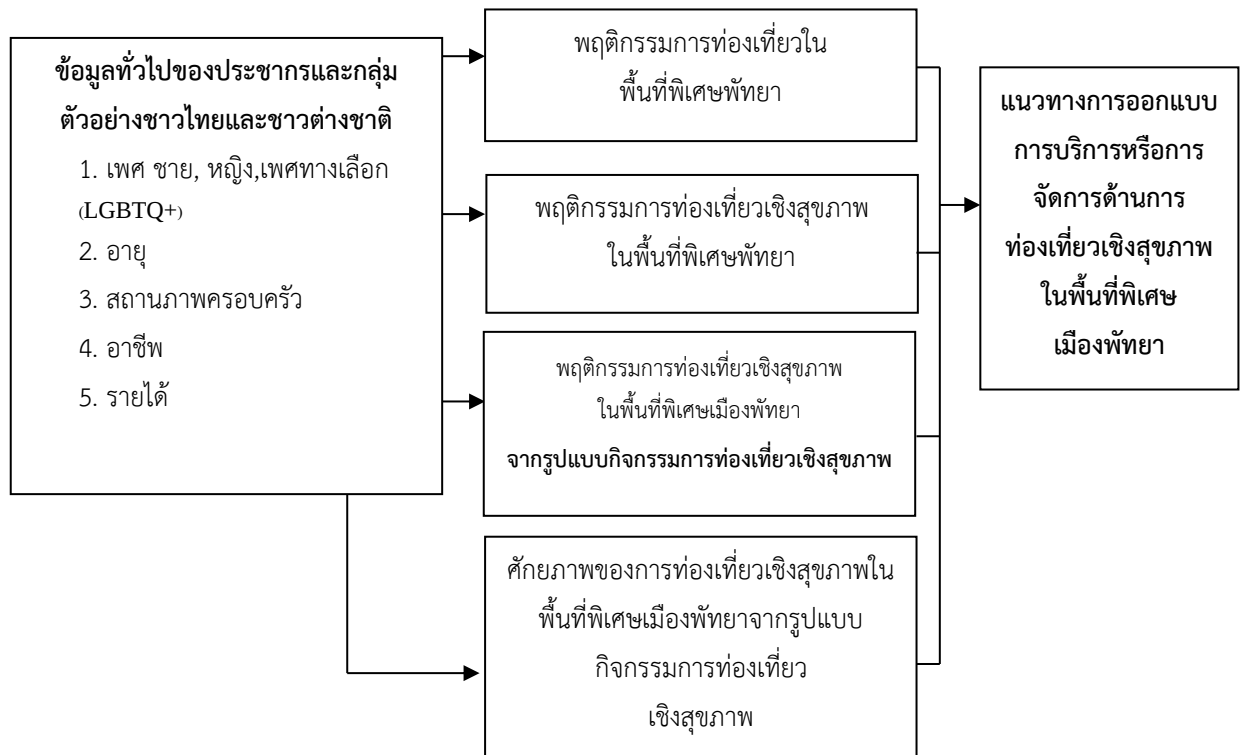
การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งกำหนดขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้คำถามปลายปิด (Close-ended Questionnaire) จำนวน 200 ชุด โดยเก็บข้อมูลกับนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 100 ชุด และนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจำนวน 100 ชุด โดยแบ่งข้อคำถามออกเป็น 6 ประเด็นข้อคำถาม โดยแบ่งออกเป็น 6 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป มีลักษณะข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพครอบครัว อาชีพ และรายได้ ตอนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา มีลักษณะข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ สอบถามด้านการเดินทาง วัตถุประสงค์การเดินทาง และ ระยะเวลาในการพักค้างคืน ตอนที่ 3 พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา มีลักษณะข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ สอบถามด้านการใช้บริการเชิงสุขภาพ ความสนใจในการใช้บริการเชิงสุขภาพ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกใช้บริการเชิงสุขภาพและกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความคาดหวังและแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันตอนที่ 4 ความสนใจและแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา ตอนที่ 5 ศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา โดยประเมินศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยาในการใช้มาตรฐานส่วนแบบประเมินค่า (Rating Scales) จำนวน 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการอธิบายข้อมูลในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ด้านพฤติกรรมทางเพศที่เกี่ยวข้อง ความสนใจและแนวโน้มพฤติกรรมทางเพศที่เกี่ยวข้องเชิงสุขภาพและศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา

จากการศึกษาพบว่า ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ทั่วไป (General information) นักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตพื้นที่พิเศษพัทยาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวเพศชาย เป็นนักท่องเที่ยวเพศทางเลือก (ร้อยละ 1.0) และนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในเขตพื้นที่พิเศษพัทยาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวเพศหญิง เป็นนักท่องเที่ยวเพศทางเลือก (ร้อยละ 5.0) ช่วงอายุของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตพื้นที่พิเศษพัทยา 3 ลำดับแรกได้แก่ อายุระหว่าง 41-45 ปี อายุระหว่าง 46-50 ปี และ อายุระหว่าง 36-40 ปี ตามลำดับ ช่วงอายุของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในเขตพื้นที่พิเศษพัทยา 3 ลำดับแรก ได้แก่ อายุระหว่าง 41-45 ปี อายุระหว่าง 26-30 ปี และ อายุระหว่าง 46-50 ปี ตามลำดับ สถานภาพครอบครัวทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส อาชีพนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่เป็นพนักงานเอกชน

อาชีพนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติส่วนใหญ่รับจ้างทั่วไป รายได้เฉลี่ยนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติอยู่ระหว่าง 30,000 – 50,000 บาท

ข้อมูลผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้าน พฤติกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา (Tourism behaviors in Pattaya City) นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60.0) เคยเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษพัทยามากกว่า 3 ครั้ง นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60.0) เคยมาท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษพัทยา 2-3 ครั้ง การเดินทางทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทย (ร้อยละ 95.0) และชาวต่างชาติส่วนใหญ่ (ร้อยละ 82.0) เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว ลักษณะการเดินทางมาท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 57.0) เดินทางมาท่องเที่ยวเกี่ยวกับกลุ่มเพื่อน นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติส่วนใหญ่ (ร้อยละ 36.0) เดินทางมาท่องเที่ยวเกี่ยวกับบริษัทหรือหน่วยงาน วัตถุประสงค์ในการเดินทางนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 63.0) มีวัตถุประสงค์เพื่อเดินทางมาท่องเที่ยว วัตถุประสงค์ในการเดินทางนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติส่วนใหญ่ (ร้อยละ 39.0) เดินทางมาทำงานหรือเจรจาธุรกิจ ระยะเวลาในการพักค้างคืนนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ (ร้อยละ 39.0) พักค้างคืนเป็นระยะเวลา 1 คืน นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติส่วนใหญ่ (ร้อยละ 34.0) พักค้างคืนเป็นระยะเวลามากกว่า 3 คืน นักท่องเที่ยวชาวไทยไม่เคยใช้บริการเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษพัทยาสูงถึง (ร้อยละ 77.0) นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเคยใช้บริการเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษพัทยา 2-3 ครั้ง (ร้อยละ 42.0) นักท่องเที่ยวชาวไทยไม่เคยใช้บริการเชิงสุขภาพหรือเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพใดๆ เลย (ร้อยละ 46.0) นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเคยใช้บริการเชิงสุขภาพหรือเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านการนวดสูงสุด (ร้อยละ 70.0) ประเด็น ข้อคำถามในแบบสอบถามว่า หากท่านสนใจในการใช้บริการเชิงสุขภาพหรือกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพท่านจะสืบหาข้อมูลหรือค้นข้อมูลในรูปแบบใดมากที่สุด นักท่องเที่ยวชาวไทยสืบค้นข้อมูลในเว็บไซต์ หรือแพลตฟอร์มออนไลน์มากที่สุด นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติสืบค้นข้อมูลกับบริษัทนำเที่ยวมากที่สุด (ร้อยละ 31.0) ข้อคำถามด้านปัจจัยใดที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกการให้บริการเชิงสุขภาพหรือกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมากที่สุด นักท่องเที่ยวชาวไทยเลือกตอบด้านราคาของโปรแกรมการให้บริการมากที่สุด (ร้อยละ 25.0) นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเลือกตอบด้านความสะดวกในการเดินทางมากที่สุดข้อคำถามด้านความคาดหวังในการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคาดหวังด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านการพักผ่อน/ผ่อนคลายมากที่สุด (ร้อยละ 42.0) นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความคาดหวังด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านการส่งเสริมสุขภาพร่างกายที่ดีขึ้น (ร้อยละ 42.0)

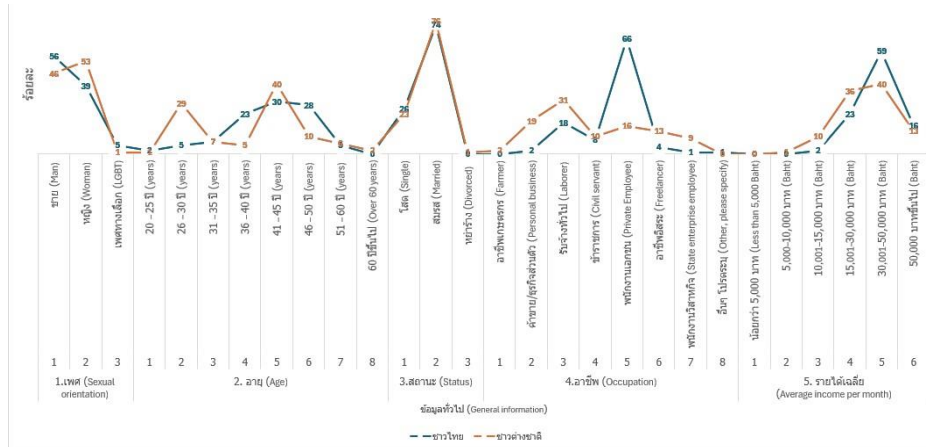
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้าน ความสนใจและแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา (Interests and trends in wellness tourism in Pattaya City) พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสนใจและแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา (Interests and trends in wellness tourism in Pattaya City) ในด้านนวดแผนไทย นวดฝ่าเท้า นวดประคบ และนวดสมุนไพรฯ

มากที่สุด (ร้อยละ 29.0) นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติให้ความสนใจและแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา (Interests and trends in wellness tourism in Pattaya City) ในด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวอื่นๆ มากที่สุดคิดเป็น (ร้อยละ 38.0)

2. แนวทางการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา

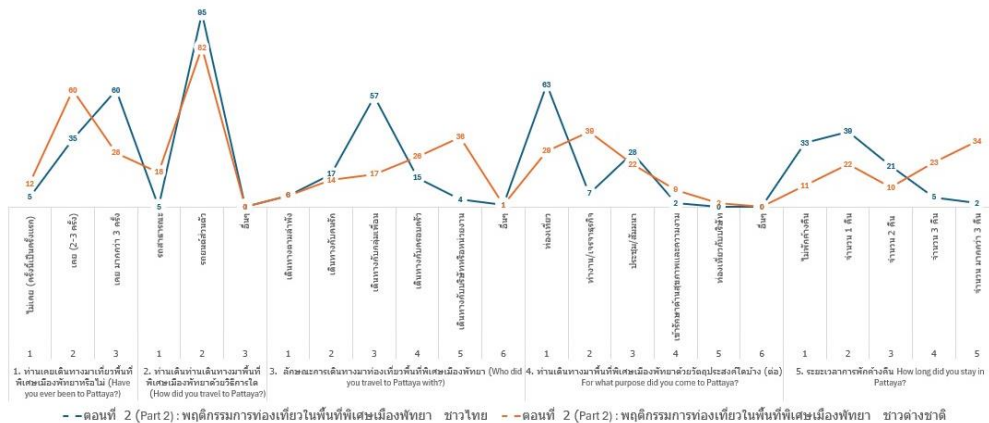
1. การเสนอแนะแนวทางการพัฒนารูปแบบการให้บริการโดยใช้ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ทั่วไป (General information) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษพัทยาเป็นกลุ่มช่วง ส่วนใหญ่ได้แก่ อายุระหว่าง 41-50 ปี ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจข้อมูลความคิดเห็นผู้บริโภคของ EIC Consumer survey 2022 ซึ่งกล่าวถึงการจัดอยู่ใน กลุ่มอายุระหว่าง 41-50 ปี Gen X ซึ่งมีรายได้ไม่เกิน 50,000 บาท มักจะท่องเที่ยวกับกลุ่มครอบครัวและเพื่อน ซึ่งกลุ่ม Gen X และ Gen Y โดยในสองกลุ่มนี้จะมีพฤติกรรมในการเลือกทริปการท่องเที่ยวผ่านระบบออนไลน์ มีไลฟ์สไตล์ในการชอบอ่านด้านการแชร์ประสบการณ์ดังนั้นการพัฒนาด้านที่จับกลุ่มเป้าหมายหลักดังที่กล่าวมาจำเป็นที่จะต้องพัฒนาด้านระบบการจองล่วงหน้า การจัดการทริป หรือสร้างประสบการณ์ ใหม่ทางด้านการท่องเที่ยวด้วยแพลตฟอร์มที่นักท่องเที่ยวสามารถจัดการแผนการท่องเที่ยวผ่านระบบออนไลน์ได้ด้วยตนเองให้สะดวกมากขึ้นและมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการทริปที่เพิ่มขึ้น เพิ่มการสร้างเทคโนโลยีเสมือนจริงเพื่อให้เกิดการกระตุ้นความต้องการให้เพิ่มขึ้น เพิ่มการพัฒนาด้าน E-Service เพิ่มขึ้น

2. การเสนอแนะแนวทางการพัฒนารูปแบบการให้บริการโดยใช้ข้อมูลด้านพฤติกรรมพฤติกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา (Tourism behaviors in Pattaya City) และ ข้อมูลแผนภูมิแสดงข้อมูลผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้าน พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา (Wellness tourism behaviors in Pattaya) พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติเข้าถึงกิจกรรมหรือความเข้าใจในการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในกิจกรรมที่หลากหลายค่อนข้างน้อย พัทยาจำเป็นจะต้องมีการพัฒนาด้านสื่อประชาสัมพันธ์ สัญลักษณ์หรือตัวบ่งชี้ด้านข้อมูลที่เป็นสากลเช่นการออกแบบ ภาพสื่อสารสัญลักษณ์สากลที่ทำให้เกิดความเข้าใจในเชิงสากลด้านการบริการทางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพิ่มเติมที่จะก่อให้เกิดการสื่อสารมากขึ้น รวมทั้งควรมีการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อเพิ่มข้อมูลให้สามารถสืบค้นได้ ควรมีการพัฒนาระบบการเดินทางสาธารณะให้เกิดความสะดวกมากขึ้นเพื่อให้เกิดการส่งเสริมการท่องเที่ยวมากขึ้น

แผนภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงข้อมูลผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ทั่วไป (General information) ของนักท่องเที่ยวยาวไทยและชาวต่างชาติในพื้นที่พิเศษพัทยา
แหล่งที่มา: จากวิจัยเรื่องนวัตกรรมการออกแบบสำหรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ: พื้นที่พิเศษพัทยา,
โดย ประภาพร ร้อยพรมมา (2567)

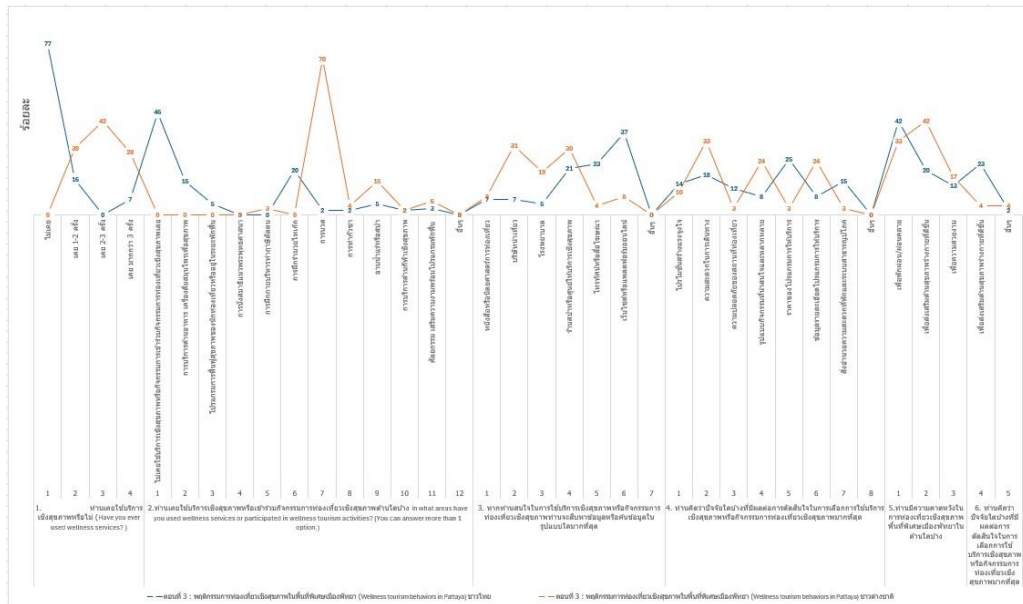
จากภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงข้อมูลผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ทั่วไป (General information) ของนักท่องเที่ยวยาวไทยและชาวต่างชาติในพื้นที่พิเศษพัทยา พบว่านักท่องเที่ยวยาวไทยในเขตพื้นที่พิเศษพัทยาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวยาวเพศชาย เป็นนักท่องเที่ยวยาวเพศทางเลือกร้อยละ 1 และนักท่องเที่ยวยาวต่างชาติในเขตพื้นที่พิเศษพัทยาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวยาวเพศหญิง เป็นนักท่องเที่ยวยาวเพศทางเลือกร้อยละ 5 ช่วงอายุของนักท่องเที่ยวยาวไทยในเขตพื้นที่พิเศษพัทยา 3 ลำดับแรกได้แก่ อายุระหว่าง 41-45 ปี อายุระหว่าง 46-50 ปี และ อายุระหว่าง 36-40 ปี ตามลำดับ ช่วงอายุของนักท่องเที่ยวยาวต่างชาติในเขตพื้นที่พิเศษพัทยา 3 ลำดับแรก ได้แก่ อายุระหว่าง 41-45 ปี อายุระหว่าง 26-30 ปี และ อายุระหว่าง 46-50 ปี ตามลำดับ สถานภาพครอบครัวทั้งนักท่องเที่ยวยาวไทยและชาวต่างชาติส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส อาชีพนักท่องเที่ยวยาวไทยส่วนใหญ่เป็นพนักงานเอกชน อาชีพนักท่องเที่ยวยาวต่างชาติส่วนใหญ่รับจ้างทั่วไป รายได้เฉลี่ยนักท่องเที่ยวยาวไทยและชาวต่างชาติอยู่ระหว่าง 30,000 – 50,000 บาท

แผนภาพที่ 2 แผนภูมิแสดงข้อมูลผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้าน พฤติกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษ
เมืองพัทยา (Tourism behaviors in Pattaya City)

แหล่งที่มา: จากวิจัยเรื่องนวัตกรรมการออกแบบสำหรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ: พื้นที่พิเศษพัทยา,
โดย ประภาพร ร้อยพรมมา (2567)

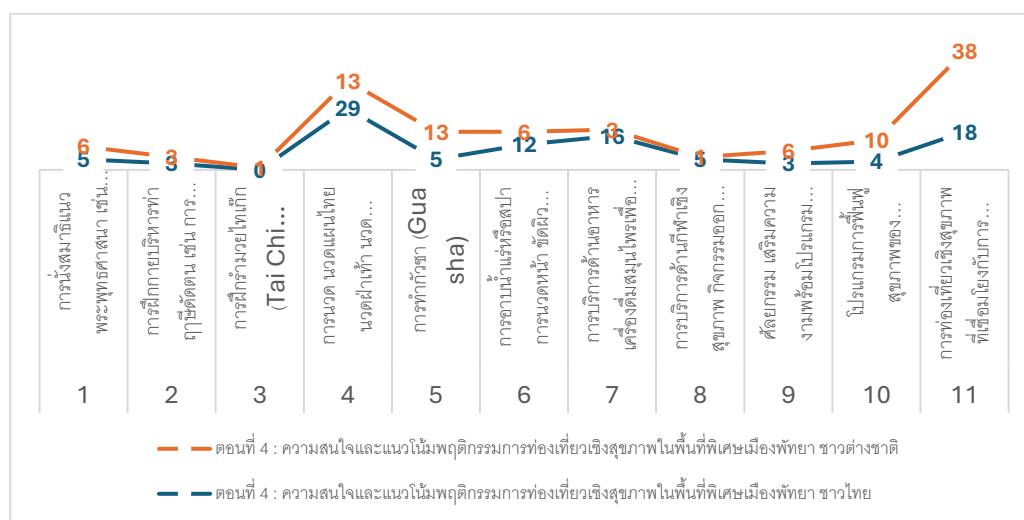
จากภาพที่ 2 แผนภูมิแสดงข้อมูลผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ทั่วไป (General information) ของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติในพื้นที่พิเศษพัทยา พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60.0) เคยเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษพัทยามากกว่า 3 ครั้ง นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60.0) เคยมาท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษพัทยา 2-3 ครั้ง การเดินทางทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทย (ร้อยละ 95.0) และชาวต่างชาติส่วนใหญ่ (ร้อยละ 82.0) เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว ลักษณะการเดินทางมาท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 57.0) เดินทางมาท่องเที่ยวกับกลุ่มเพื่อน นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติส่วนใหญ่ (ร้อยละ 36.0) เดินทางมาท่องเที่ยวกับบริษัทหรือหน่วยงาน วัตถุประสงค์ในการเดินทาง นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 63.0) มีวัตถุประสงค์เพื่อเดินทางมาท่องเที่ยว วัตถุประสงค์ในการเดินทางนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติส่วนใหญ่ (ร้อยละ 39.0) เดินทางมาทำงานหรือเจรจาธุรกิจ ระยะเวลาในการพักค้างคืนนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ (ร้อยละ 39.0) พักค้างคืนเป็นระยะเวลา 1 คืน นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติส่วนใหญ่ (ร้อยละ 34.0) พักค้างคืนเป็นระยะเวลามากกว่า 3 คืน

แผนภาพที่ 3 แผนภูมิแสดงข้อมูลผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้าน พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษ
เมืองพัทยา (Wellness tourism behaviors in Pattaya)
แหล่งที่มา: จากวิจัยเรื่องนวัตกรรมการออกแบบสำหรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ: พื้นที่พิเศษพัทยา,
โดย ประภาพร ร้อยพรมมา (2567)

จากภาพที่ 3 แผนภูมิแสดงข้อมูลผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้าน พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา (Wellness tourism behaviors in Pattaya) พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยไม่เคยใช้บริการเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษพัทยาสูงถึง (ร้อยละ 77.0) นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเคยใช้บริการเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษพัทยา 2-3 ครั้ง (ร้อยละ 42.0) นักท่องเที่ยวชาวไทยไม่เคยใช้บริการเชิงสุขภาพหรือเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพใดๆ เลย (ร้อยละ 46.0) นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเคยใช้บริการเชิงสุขภาพหรือเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านการนวดสูงสุด (ร้อยละ 70.0) ประเด็น ข้อคำถามในแบบสอบถามว่า หากท่านสนใจในการใช้บริการเชิงสุขภาพหรือกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพท่านจะสืบหาข้อมูลหรือค้นข้อมูลในรูปแบบใดมากที่สุด นักท่องเที่ยวชาวไทยสืบค้นข้อมูลในเว็บไซต์หรือแพลตฟอร์มออนไลน์มากที่สุด นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติสืบค้นข้อมูลกับบริษัทนำเที่ยวมากที่สุด (ร้อยละ 31.0) ข้อคำถามด้านปัจจัยใดที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกการให้บริการเชิงสุขภาพหรือกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมากที่สุด นักท่องเที่ยวชาวไทยเลือกตอบด้านราคาของโปรแกรมการให้บริการมากที่สุด (ร้อยละ 25.0) นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเลือกตอบด้านความสะดวกในการเดินทางมากที่สุด ข้อคำถามด้านความคาดหวังในการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคาดหวังด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านการพักผ่อน/ผ่อนคลายมากที่สุด (ร้อยละ 42.0)

นักท่องเที่ยวต่างชาติมีความคาดหวังด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านการส่งเสริมสุขภาพร่างกายที่ดีขึ้น (ร้อยละ 42.0)

แผนภาพที่ 4 แผนภูมิแสดงข้อมูลผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความสนใจและแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา (Interests and trends in wellness tourism in Pattaya City)
แหล่งที่มา: จากวิจัยเรื่องนวัตกรรมการออกแบบสำหรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ: พื้นที่พิเศษพัทยา,
โดย ประภาพร ร้อยพรมมา (2567)

จากภาพที่ 4 แผนภูมิแสดงข้อมูลผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้าน ความสนใจและแนวโน้มพฤติกรรม การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา (Interests and trends in wellness tourism in Pattaya City) พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสนใจและแนวโน้มพฤติกรรม การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา (Interests and trends in wellness tourism in Pattaya City) ในด้านนวดแผนไทย นวดฝ่าเท้า นวดประคบ และนวดสมุนไพร ฯลฯ มากที่สุด (ร้อยละ 29.0) นักท่องเที่ยวต่างชาติให้ความสนใจและแนวโน้มพฤติกรรม การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา (Interests and trends in wellness tourism in Pattaya City) ในด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวอื่นๆ มากที่สุดคิดเป็น (ร้อยละ 38)

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา (Potentials of Pattaya City in wellness tourism)

ลำดับ	ข้อความ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)				ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	
		นักท่องเที่ยวชาวไทย	การแปลผล	นักท่องเที่ยวต่างชาติ	การแปลผล	นักท่องเที่ยวชาวไทย	นักท่องเที่ยวต่างชาติ
1.	พื้นที่พิเศษเมืองพัทยามีบริบท อาทิ สภาพอากาศ ภูมิทัศน์ ที่เหมาะสมต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	3.65	มาก	3.12	ปานกลาง	0.74	0.87
2.	พื้นที่พิเศษเมืองพัทยามีโครงสร้างพื้นฐานเพียงพอสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	3.66	มาก	3.45	ปานกลาง	0.74	0.82
3.	พื้นที่พิเศษเมืองพัทยามีสาธารณูปโภคพื้นฐานเพียงพอต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	3.71	มาก	3.27	ปานกลาง	0.78	0.80
4.	พื้นที่พิเศษเมืองพัทยามีกิจกรรมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	3.88	มาก	3.12	ปานกลาง	0.87	0.74
5.	พื้นที่พิเศษเมืองพัทยามีอัตลักษณ์ที่จะส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	3.76	มาก	3.38	ปานกลาง	0.84	0.73
6.	พื้นที่พิเศษเมืองพัทยามีวิถีชีวิตและภูมิปัญญาที่จะส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	3.78	มาก	3.34	ปานกลาง	0.86	0.74

จากตารางที่ 1 แสดงตารางผลการวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีต่อการประเมินศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา (Potentials of Pattaya City in wellness tourism) ผลการวิเคราะห์พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีทัศนคติที่มองเห็นศักยภาพด้านความพร้อมในการพัฒนาไม่ว่าจะเป็นบริบท อาทิ สภาพอากาศ ภูมิทัศน์ ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานเพียงพอ ศักยภาพด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานเพียงพอ อัตลักษณ์ วิถีชีวิตและภูมิปัญญาที่จะส่งเสริมให้เกิดการพัฒนา

ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดยมีผลการแปลผลการประเมินในระดับมาก แต่ในมุมมองของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ มีการประเมินด้านศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยาในภาพรวมมีการแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเห็นความแตกต่างในทัศนคติอย่างเห็นได้ชัดเจน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยว ความสนใจและแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตพื้นที่พิเศษพัทยาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว ลักษณะการเดินทางมาท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 57.0) เดินทางมาท่องเที่ยวกับกลุ่มเพื่อนและครอบครัว นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติส่วนใหญ่ (ร้อยละ 36.0) เดินทางมาท่องเที่ยวกับบริษัทหรือหน่วยงานและครอบครัว เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะพื้นที่พิเศษพัทยามีชื่อเสียงในด้านการท่องเที่ยว การพักผ่อน รวมทั้งการพักผ่อนและวางนโยบายของรัฐบาลมีการกระตุ้นในการวางแผนพัฒนาให้เป็นเมืองท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสุขภาพ ทำให้นักท่องเที่ยวในกลุ่ม Gen X และ Gen Y เข้ามาท่องเที่ยวและทำธุรกิจพร้อมกับเพื่อนและครอบครัวมากขึ้น ซึ่งสอดคล้อง กับผลวิจัยของ สิริชัย อุ่นอกพันธุ์ (2563) กล่าวว่า พฤติกรรมนักท่องเที่ยวของเจนเนอร์เรชั่นเอ็กซ์เลือกที่จะเดินทางกับ ครอบครัวและเจนเนอร์เรชั่นวายมักเดินทางกับกลุ่มเพื่อนซึ่งการวางแผนการจับกลุ่มเป้าหมายของสถานประกอบการหากเป็นเจนเนอร์เรชั่นเอ็กซ์ควรสร้างสถานที่ท่องเที่ยวให้ตอบโจทย์กับกลุ่มครอบครัวส่วนเจนเนอร์เรชั่นวายสามารถวางระบบบริการให้มีการสร้างประสบการณ์ใหม่ ความรู้สึกแปลกใหม่หรือกิจกรรมใหม่ๆ มีการจัดมุมถ่ายรูปหรือมุมนั่งคุยหรือทำกิจกรรมกับกลุ่มเพื่อนเพื่อให้เกิดการดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวมากขึ้น

2. ด้านเสนอแนะแนวทางการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่พิเศษเมืองพัทยาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษพัทยา พบว่าพัทยาจำเป็นต้องพัฒนา ด้านระบบการออกแบบบริการ เช่นการจองด้านการเดินทาง การทำกิจกรรมล่วงหน้า การจัดทริป หรือสร้างประสบการณ์ ใหม่ทางด้านการท่องเที่ยวด้วยแพลตฟอร์มที่นักท่องเที่ยวสามารถจัดการแผนการท่องเที่ยวผ่านระบบออนไลน์ได้ด้วยตนเองให้ สะดวกมากขึ้น และมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการทริปที่เพิ่มขึ้น เพิ่มการสร้างเทคโนโลยีเสมือนจริงเพื่อให้เกิดการกระตุ้นความต้องการให้เพิ่มขึ้น เพิ่มการพัฒนา E-Service เพิ่มขึ้น เนื่องจากแนวโน้มความต้องการของกลุ่มของนักท่องเที่ยวในอนาคตมีการปรับเปลี่ยน ซึ่งสอดคล้อง กับผลวิจัยของ ปานเนตร จันทน์พรัตน์ (2562) กล่าวคือ แนวโน้มการท่องเที่ยวในอนาคตมีความสนใจด้าน Wellness มากขึ้น ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวเมืองรองเพื่อพักผ่อนเป็นหลัก เน้นพฤติกรรมในการวางแผนการท่องเที่ยวด้วยตนเองมากขึ้น เพราะเทคโนโลยีที่ทันสมัย Application หรือช่องทางเข้าถึงที่ครบถ้วน “โดนใจ-ตอบโจทย์” ได้ทุกกลุ่มเป้าหมายเป็นข้อมูลที่มีพลังส่งผลต่อการตัดสินใจ

นำไปสู่การโอนเงินจองผ่านระบบล่วงหน้า ทิศทางกิจกรรมในอนาคตมักจะเน้นการเปิดประสบการณ์ใหม่ ทศน
ใหม่ๆ ซึ่งแนวโน้มการท่องเที่ยวเน้นมิติภายในที่ก่อให้เกิดความสุขทางกายมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

ควรมีการศึกษาเชิงลึกจำแนกปัจจัยในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในทุกมิติ เช่น ด้านสังคม
ด้านเศรษฐกิจ ด้านวัฒนธรรมแล้วต่อยอดในการพัฒนาอัตลักษณ์เมืองเพื่อรองรับการท่องเที่ยวในระดับโลก
World Class City

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีการพัฒนานโยบายในด้านการเชื่อมโยงการเดินทางโดยรถสาธารณะให้สะดวกมากขึ้น
เพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวลดการใช้รถส่วนตัวในการเดินทาง

2. ควรมีการกำหนดนโยบายในด้านการพัฒนาโครงสร้างและปัจจัยพื้นฐานของอุตสาหกรรมกา
รท่องเที่ยวให้มีคุณภาพสูง (Quality Tourism) เพื่อรองรับและสนับสนุนกิจกรรมด้านสุขภาพให้มากขึ้น และ
เพิ่มการออกแบบพื้นที่สาธารณะเพื่อคนทั้งมวลให้มากขึ้น

3. ควรมียุทธศาสตร์การยกระดับและออกแบบประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพให้มาก
ขึ้น (Wellness Tourism Experience Design)

3. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ควรมีการศึกษาถึงความพร้อมของผู้ประกอบการเชิงสุขภาพในพื้นที่พหุยาเพื่อทำความเข้าใจถึง
ธุรกิจ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตามระบบมาตรฐาน การออกแบบประสบการณ์เส้นทางการท่องเที่ยว และการ
พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถเพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่ได้อย่าง
แท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- กรุงเทพมหานคร. (2565). Global Wellness Institute (GWI) ชู Wellness ไทย ปักหมุดบน “ภูมิศาสตร์ Wellness”
เป็นประเทศที่ 3. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 15 กันยายน 2566. แหล่งที่มา: <https://shorturl.asia/yobB8>
- ปานเนตร จันทน์พรัตน์. (2562). การศึกษาแนวโน้มพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในอนาคต. สารนิพนธ์ปริญญา
การจัดการ มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: วิทยาลัยการจัดการมหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประภาพร ยศไกร. (2559). ปัจจัยที่มีต่อการเลือกใช้บริการโรงแรมในเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี
ของนักท่องเที่ยวชาวจีน. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สิริชัย อุ่อกพันธุ์. (2563). ทศนคติและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวการศึกษาความแตกต่างระหว่างนักท่องเที่ยว
Generation X และ Generation X. สารนิพนธ์ปริญญาการจัดการ มหาบัณฑิต. วิทยาลัยการ
จัดการ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก. (กุมภาพันธ์ 2561). แผนปฏิบัติการ
การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 15
กันยายน 2566. แหล่งที่มา: <https://shorturl.asia/pquTn>